

quam, ut paucis absolverem, unigenitus Dei Filius iis qui in umbra mortis sedebant lux resplenduit; per quam prophetæ futura prænuntiarunt; per quam apostoli salutem gentibus prædicarunt; per quam mortui exsuscitantur; per quam reges in sancta Trinitate regnant. »

Unde eleganter Sedulius, lib. III, *Carmin.*, alludens ad rosam, quam S. Basileus et S. Ambrosius, in *Hexamer.*, censent initio mundi creatam sine spinis, post peccatum vero spinas induisse, ita canit :

Et velut in spinis mollis rosa surgit aculis,
Etc. (Vide supra.)

Hinc B. Hermannus Joseph, mire B. Virgini devotus, et familiaris, eam nuncupare solebat rosam suam nec sine causa. Nam quadam vice ab illa visitatus et cœlesti consolatione perfusus, vidit ab ea per cubiculum suum spargi plures fragrantissimi odoris rosas, quas ipse reverenter collegit et pretioso in calice collocavit. Unde ipsa crebro eum visitans, consolans, et familiariter colloquens, ipsum suum fidelem amicum, sacellanum, quin et sponsum appellare solebat. Quadem enim nocte apparens eidem specie pulcherrima, comitata angelis, angelorum unus dexteram Hermanni apprehendens et manui B. Virginis copulans, his verbis eam illi despondit : « Hanc ego Virginem tibi trado sponsam, sicut fuit olim desponsata Joseph, ut nomen sponsi pariter cum sponsa accipias et de cætero Joseph vociteris. » Hoc et plura exstant in *Vita* ejus apud Surium, die 7 aprilis, quam ejus familiaris amicus, vir gravis, conscripsit.

Rosa, igitur, B. Virginis venustatem, dignitatis item et gratiæ suaveolentiam, cum puritate vitæ, charitatis ardore morumque suavitati conjunctam, nobis exhibet. Unde Damascenus, orat. 1, *de Nativit.* : « O rosa, inquit, quæ ex spinis, id est Judæis, orta es, ac divina fragrantia omnia perfudisti. »

Atque hac de causa B. Virginem, quasi rosam cœlestem, fideles rosario (cujus auctor et propagator est S. Dominicus) sive corona, centies et quinquagies iterando salutationem angelicam, honorant.

32° EST CEDRUS.

Quasi cedrus exaltata sum in libano (Eccli. xxiv, 17). — Ita S. Ildefons., serm. *de Assump.*, loquens de Deipara : « Hæc est, inquit, quæ, ut cedrus Libani, quotidie in terris multiplicabitur, dilatabiturque ramis, et in cœlo radicibus, ut crescat amplius, solidatur. »

IX
634
1

33° PALME ET PHŒNICI ASSIMILATUR.

Quasi palma exaltata sum in Cades (Eccli. xxiv, 18). — Mystice, palma (æque ac phœnix, feminarum enim, imo et virorum, quin et angelorum phœnix fuit B. Virgo) repræsentat B. Virginem, Ecclesiam et sanctos, uti per multas analogias et parallela ostendit auctor anonymus *Hieroglyph.*, lib. III, p. 89.

IX
636
1

34° EST OLIVA SPECIOSA IN CAMPIS.

Quasi oliva speciosa in campis (Eccli. xxiv, 19). — Hæc omnia mystice adaptes B. Virgini, quæ recte dicitur oliva speciosa, idque in campis, tum quia

IX
644
2

omni tempore et loco, ac pro omni morborum genere, quasi mater misericordiae, omnibus eam invocare volentibus, ad opitulandum est exposita; tum quia nobis viatoribus tentationum aestu, tanquam solis ardore afflictis, in campis apertis, ubi similes arbores desunt, optatum suo umbraculo praebet refrigerium; tum quia Deipara est veluti campus absque colono, quia sine viri opera Christum genuit eumque omnibus accedentibus exposuit. Unde ipse ait, Cant. II, 13: *Ego flos campi*. Tum denique, quia ipsa B. Virgo campus est Virginitatis, omnibus ad eam necessitatum suarum causa recurrentibus patens et apertus aequae ac frugifer et salutifer.

Denique olea est sapientiae et castitatis symbolum; unde olea Palladi sive Minervae erat sacra vera; autem Pallas est B. Virgo.

35° EST PLATANUS OMNES UMBRA SUA TEGENS.

IX
642
1

Et quasi platanus exaltata sum, juxta aquas in plateis (Eccli. XXIV, 19). — Platanus repraesentat B. Virginem. Nam platanus patulis diffunditur ramis, habet folia instar scutorum et peltarum; sic B. Virgo est quasi platanus, patulis diffusa ramis, quibus universos homines abscondit et protegit; perfugium est, protectio, scutum et asylum omnium ad se confugientium. Nulla est tentatio, nulla calamitas, nullus labor, nullum periculum, nullus hostis, contra quem B. Virgo validissima scuta peltasque, opem suam implorantibus, non suggerat et suppeditet.

36° EST BALSAMUM ET CINNAMOMUM.

IV
644
1

Sicut cinnamomum et balsamum aromatisans, odorem dedi (Eccli. XXIV, 20). — Quam recte sapientia, sa-

pientes et sancti ac imprimis B. Virgo, comparentur cinnamomo et balsamo! Nam

Primo, balsamum proprium fuit Judaeae, sed inde delatum est et celebratum per totum orbem; etc. (Vide infra IX, 644, 1.)

Secundo, balsami odor virtutem habet masculam et fortem, etc. (Vide infra., ibid.)

Hinc sacramenti confirmationis, quo perfecti christiani efficimur unguimurque quasi milites et athletae Christi ad pugnam contra diabolum, carnem et mundum, materia est chrisma, quod fit ex oleo et balsamo; ut scilicet christiani confirmati, memores jucundi odoris qui e balsamo efflatur, vitae sanetitate, morumque suavitate ceteros omnes ad vitam christianam virtutisque studium pellicere satagant.

Rursum Christi caro in Eucharistia est quasi balsamum, balsamans (ut ita dicam) corpora nostra, ut resurgant ad vitam immortalem: De qua re vide S. Joannem, cap. VI, 50, 53, 58. Simili modo virtutum Deiparae fragrantia nil habuit molle vel effeminatum, sed virilis fuit et mascula. Ipsa enim fuit virgo, imo virago, quae non tantum feminas, sed et viros fideles in sui admirationem et imitationem rapuit, ut dicerent: *In odorem unguentorum tuorum curremus*. Cant. I.

Tertio, quod balsami arbor ut recte annotavit noster Spinellus *de Deipara*, cap. XXI non cultro ferreo, sed osseo ac lapideo, et vitro incidatur, et (ut quidam dicunt) ea parte quae respicit solem; inde vero fluat balsamum candidum, quod deinde rubescit et durescit. Hoc etiam Deiparae aptari potest, quae Christum, solem justitiae aspiciens eumque penitus in se excipiens, non ferri materialis sectione, sed filii compassionem qui lapis est angularis, et speculum sine

macula vitreum, verisque ossibus constabat; transfigebatur, mittebatque non sanguinem, sed lacrymas et affectus candentes puritate, rubentes vero charitate: Quorum meritum lucidissimum nullo unquam tempore mollitie evanescet, sed durum ac firmum stabit.

Quarto, balsamum Deiparæ nulla admixtione olei vel mellis est vitiatum, etc. (Vide infra. IX, 644, 2 et seq.)

Quinto, Pausanias in *Bæoticis*, lib. IX, scribit in Arabia plurimas vyperas sub balsami arboribus latitare, easque sub illis commorantes balsami partu venenum amittere, ipsarum item morsus ob id esse innoxios. At vero, præsidio Deiparæ, quæ est mystice balsami arbor, dæmonibus per serpentes significatis, venenum adimitur, ne eorum morsus et nefariæ quas immittunt suggestiones, Deiparæ devotis noceant.

Quocirca S. Bonaventura in *Speculo B. Virg.* cap. VII: «Odor, inquit, Mariæ fuit sicut cinnamomum in cortice conversationis, sicut balsamum interiorius in unctione devotionis, sicut myrrha in amaricatione castigationis; fuit quoque odor Mariæ sicut cinnamomum in actione, sicut balsamum in contemplatione, sicut myrrha in passione. O vere dives, quæ tam plena fuit odorifero Spiritus sancti balsamo! ut ait S. Bernardus, super illud: *Spiritus sanctus superveniet in te.*» Idem, ibidem cap. V: «Balsamum, inquit, Mariæ, est unctio gratiæ, quæ Mariæ copiosissime est infusa; unde S. Bernardus loquens de verbo illo: *Spiritus sanctus superveniet in te*, ait: «Pretiosum illud balsamum tanta tibi copia, tantaque plenitudine influet, ut copiosissime effluat circumquaque.»

37° PER MYRRHAM DESIGNATUR.

Quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris (Eccl. XXXIV, 20). — Myrrha hac excellit B. Virgo; unde de ea dicitur: *Cant.* III, etc. (Vide infra. IX, 645, 1, 2.)

IX
645
1

Ita Sophronius serm. *de Assumpt.*: «Dicta sane, inquit, quasi virgula fumi, etc.» (Vide infra. ib. 2.)

Porro myrrhæ, id est mortificationi, fuisse addictam B. Virginem patet, tum ex eo quod adstare voluit Christo filio suo cruci affixo, ut mortis et mortificationis ejus esset socia et consors; tum ex nomine, Maria enim, ut multi volunt, dicta est a מרר *marar*, id est amarus fuit; tum ex eo quod scribit S. Bonaventura in *Meditat. vitæ Christi*, cap. III, Beatam Virginem cuidam personæ sibi devotæ (quam ipse putat fuisse S. Elisabeth), hæc verba dixisse: «Filia dico tibi quod nullum donum, gratiam vel virtutem habui a Deo, sine magno labore, continua oratione, ardenti desiderio, profunda devotione, multis lacrymis, et multa afflictione; dicendo cogitandoque semper placita sibi, sicut sciebam et poteram, excepta sanctificationis gratia, qua sanctificata fui in utero matris.» Addidit que: «Pro certo scias quod nulla gratia descendit in animam nisi per orationem et corporis afflictionem.» Idem sibi revelatum asserit S. Brigitta in suis *Revelationibus*.

38° IPSA VELUT VITIS EST.

Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris (Eccl. XXIV, 23.) — Mystice, vitis est Deipara quæ uvam pretiosissimam protulit, puta Christum, ex quo, in tor-

IX
648
2

culari crucis presso, expressum est vinum rubrum, quod inebriat omnes fideles. Ita Damascenus, orat. 1, *de Nativit.* « Vineæ, inquit, uberrima (Deipara), ex Anna pullulavit, atque uvam suavissimam protulit, nectar mortalibus fundentem in vitam æternam. » Et S. Ildefonsus, serm. 1 *de Assumpt.*: « Mater Domini, inquit, quasi vitis fructificavit suavitatem odoris, et protulit cunctis gentibus fructus honestatis et gratiæ. Ipsa ergo quasi vitis protulit uvam et vinum, puta Christum, quod Deum lætificat et homines, *Judic.* IX. Unde S. Bernardus, serm. 4, super *Salve Regina*, sic Deiparam alloquitur: « Defecit vinum in cadis nostris, vinum scilicet lætificans cor hominis, de quo propheta, quod germinat virgines; hujus pincerna tu, vexillifera tu: Vexilla regis prodeunt in nobis, te agente pro nobis. Calix in manu tua vini meri, in manu tua, in potestate tua, vini meri amoris divini. Calix hujus vini inebrians quam præclarus est! Inebriat ad contemptum mundi; calefacit, quia ferventes facit; acuit, quia erudit; audaces facit contra adversa, fortes et invincibiles a carnè, mundo et dæmonibus; obliviosos eorum scilicet quæ retro sunt, et in futura extensos; discretos, quia erudit ad justitiam; somnolentos ad temporalia et tœdiosos, ad invisibilia vero contemplanda pronoset promptos. Per te panem speramus, qui cor hominis confirmat, de quo Scriptura: *Panem Angelorum manducavit homo.* » Hucusque S. Bernardus, agens de vino amoris divini, quem mater pulchræ dilectionis filiis suis impetrat.

39° PER NAZARETH REPRESENTATUR.

Et veniens habitavit in civitate quæ vocatur Nazareth, ut adimpleretur quod dictum est per prophetas,

quoniam Nazareus vocabitur (Matt. II, 23).—Sic Franciscus Lucas: « Nazarenus, inquit, est custos, servator, defensor. » In Nazareth ergo B. Virgo representatur ex qua Christus Nazarenus natus est, quia ipsa custodita fuit ab originali peccato, a pudore conceptus, ab onere ventris, a corruptione et dolore partus, a molesta viri subjectione in vita, et ab incineratione in morte. Corpus enim Virginis post mortem non fuit resolutum in cineres, uti fit in cæteris hominum corporibus, sed in cœlos cum anima assumptum ad gloriam. Ita Salmeron. Hæc vera sunt sed magis symbolica quam litteralia.